

акціонерному підприємстві, співвідношенням використання як власних так і залучених коштів, собівартістю і прибутком. Вважаємо, що головним є визначення і досягнення такої взаємної відповідності наявних ресурсів, при якій забезпечується досягнення необхідного рівня прибутковості, достатнього для стійкого функціонування і розвитку акціонерного підприємства, а також створення умов для розширення виробництва.

Список літератури: 1. *Баканов М.И.* Теория экономического анализа / М.И. Баканов, А.Д. Шеремет. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 416с. 2. *Бернстайн Л.А.* Анализ финансовой отчетности: теория, практика и интерпретация: Пер. с англ. / [Гл. редактор серии проф. Я.В. Соколов]. – М.: Финансы и статистика, 1996. – 624 с. 3. *Вахрушина М.А.* Управленческий анализ / М.А. Вахрушина. – М.:Омега-Л, 2004. – 432с. 4. *Економічний аналіз* / М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбатов [За ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка] – К.: КНЕУ, 2003. – 556 с. 5. *Ковалев В.В.* Финансовый анализ: Управление капиталом. Выбор инвестиций. Анализ отчетности. – М.: Финансы и статистика, 1996. – 432с.: ил. 6. *Larson Kermit D., Miller Paul B.W.* Financial accounting. – Fifth edition.- Homewood, Boston: Irwin, 1992. – 998с. 7. *Стоун Д., Хитчинг К.* Бухгалтерский учет и финансовый анализ: Подготовительный курс / Пер. с англ. Ю. А. Огибина и др./ [Под общей ред. Б. С. Лисовика и М.Б. Ярчева] – М.: Сирин, 1998. – 304 с.

Надійшла до редколегії 25.10.2013

УДК 338.27

Економічний аналіз в системі управління акціонерним товариством / Демченко Т. А. // Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Актуальні проблеми управління та фінансово-господарської діяльності підприємства – Харків: НТУ «ХПІ». – 2013. – № 50(1023). – С. 29–33. – Бібліогр.: 7 назв.

В статті обоснована необхідність використання методів економічного аналізу, а именно економіко-математического моделювання для ефективної оцінки господарської діяльності акціонерних обществ. Определена насущная потребность принятия в расчет особенностей использования экономического анализа в системе управления предприятием.

Ключевые слова: оцінка, методика, економічний аналіз, економічні явлення, процеси, економіко-математическе моделювання.

The article substantiates the necessity of the economic analysis methods, including economic-mathematical modelling for effective assessment of economic activity of joint-stock companies. An urgent need for consideration of the features of the application of economic analysis in enterprise management system.

Keywords: assessment, methodology, economic analysis, economic phenomena, processes, economic modeling.

УДК 334.02:621(477)

В. В. ДИКАНЬ, канд. екон. наук, доц., УкрДАЗТ, Харків

СТРУКТУРНА ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ В БІК РОЗВИТКУ ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

В статті розглянуто проблему структурної трансформації промисловості України. Визначено умови структурних трансформацій економіки та тенденції структурних змін в економіках розвинутих країн. Встановлено причини існуючих структурних диспропорцій в економіці України. Встановлено проблеми ринку високотехнологічної продукції в Україні. Зроблено висновок щодо низького рівня виробництва високотехнологічної продукції в Україні. Визначено основи переходу економіки України на новий рівень техніко-економічного розвитку.

Ключові слова: високотехнологічна продукція, структурна трансформація, технологічний устрій, промисловість.

© В. В. Дикань, 2013

Постановка проблеми та її зв'язки з практичними завданнями. Проблема співвідношення між різними підрозділами суспільного виробництва має важливе значення для розвитку економіки. Слід відмітити той факт, що нині досі остаточно не сформувалися передумови для переходу української економіки на нову постіндустріальну стадію розвитку (інноваційна економіка). Зараз Україна знаходиться на рівні індустріального суспільства, про що свідчать відсталі від світових аналогів технології, техніка, швидкість удосконалення яких не витримує критики, а також структура формування ВВП, де висока питома вага належить добувній промисловості та сільському господарству (в постіндустріальному суспільстві – сектору високих технологій та інновацій). Отже, в Україні спостерігається низький рівень поєднання інтелектуальних ресурсів з новітніми технологіями, що не тільки визначають перспективи господарського зростання, але і є показником рівня економічної незалежності і добробуту країни, її національного статусу. Таке поєднання сьогодні є одним з найважливіших чинників, що визначають конкурентоспроможність національних економік. Обсяг глобального світового ринку наукоємної продукції сьогодні оцінюється в 3-3,5 трлн. дол. США, 80% якого контролюють розвинуті країни Заходу, а тому в Україні, як країні з високим інтелектуальним потенціалом нації, мають бути створені умови, які б сприяли створенню технологічних інновацій загальносвітового застосування, що мають перспективні міжнародні ринки збуту і здатні приносити найбільший прибуток. Матеріальну базу економіки України має скласти високорозвинене машинобудування, ядро якого утворювали б наукоємні галузі, що забезпечують автоматизацію, інформатизацію і інтелектуалізацію виробничих процесів, і принципово нову організацію виробництва. Тобто неодмінно має бути усунений структурний дисбаланс в економіці в бік галузей, продукція яких класифікується як високотехнологічна та підвищеної технологічності.

Аналіз останніх досліджень та виділення невирішених частин проблеми. Проблеми структурної трансформації економіки та розвитку в країнах виробництв високотехнологічної продукції неодноразово стають предметом уваги вчених. Так цьому питанню приділяють увагу Геец В.М., Дука А.П., Жаліло Я. А., Кочкурова О.В., Ситник А.А. та інші [1-5]. Достатня розробленість проблеми, все ж таки, не дозволяє говорити про вирішення усіх проблемних питань. Так ознайомлення з результатами реалізації державних програм та стратегій розвитку економіки України, які ґрунтуються на розробках відомих вчених та практиків щодо усунення структурних диспропорцій, дозволяє виявити існування великої кількості недоліків, які стають на заваді підвищення конкурентоспроможності України. Саме тому автор статті вважає за необхідне висловити власну точку зору з приводу проблем структурної трансформації економіки України, насамперед, її промислового сектору.

Мета статті: визначити умови структурних трансформацій економіки України та проблеми ринку високотехнологічної продукції, а також означити основи переходу економіки України на новий рівень техніко-економічного розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Визначаючи роль виробництва високотехнологічної продукції в процесах забезпечення конкурентоспроможності країни потрібно сказати і про основні умови, які дозволяють сформуванню необхідний базис структурних трансформацій в економіці країни. Використавши світовий досвід та надбання науковців в сфері структурних трансформацій економіки [1, 2], найважливішими умовами слід вважати:

– науково-технічний прогрес, вплив якого відбувається у вигляді зміни технологій виробництва, видобування і переробки, створення нових матеріалів, способів комунікацій тощо, що, у свою чергу, обумовлює перерозподіл виробничих ресурсів, а разом з тим і необхідних витрат праці між різними видами економічної діяльності, галузями і секторам економіки;

– зміни у відносинах власності, що позначаються на структурі економіки;

– зміни в розподілі праці та її спеціалізації. Суспільний розподіл праці через процес розподілу чинників виробництва між різними галузями і секторами економіки формує загальні матеріальні передумови структурних змін. Проте зміни в розподілі праці характеризує не тільки матеріально-технічну базу, але і всю структуру економіки;

– трансформації структури суспільних потреб, яка на етапі переходу до постіндустріального суспільства все більше зміщується в бік нематеріальних, духовних потреб (потреби в творчій діяльності, інтелектуальному і культурному розвитку, спілкуванні, інтенсивному відпочинку і дозвіллі, а також в самореалізації і самоактуалізації);

– циклічні процеси в економіці та процеси глобалізації, які посилюють відкритість економік впливаючи тим самим на структуру експорту та імпорту, структуру платіжного та зовнішньоторгового балансу тощо.

Серед тенденцій структурних змін в економіках розвинутих країн слід виділити наступні [1]:

1) кардинальна зміна співвідношення сфери матеріального виробництва і сфери послуг, а саме, зменшення частки виробництва товарів у ВВП в порівнянні з виробництвом послуг, скорочення зайнятих у сфері матеріального виробництва. При цьому обсяг товарів, які виробляються та споживаються, не знижується, а росте. Виробництво в розвинутих країнах забезпечує потреби населення як в традиційних, так і в принципово нових товарах;

2) радикальні зміни в структурі розподілу праці. В останні десятиріччя в розвинутих країнах змінився сам зміст праці, співвідношення наукового і інженерно-технічного персоналу, функцій робочої сили. Істотні зміни відбулися в технічному базисі не тільки виробництва, але і побуту, а також в структурі потреб населення;

3) зміна частки наукоємких галузей і високотехнологічних виробництв. Частка, наприклад, машинобудування і хімічної промисловості в структурі промисловості розвинутих країн росла з істотним випередженням. Крім того, посилювалися тенденції до інтеграції виробництва, причому не тільки на галузевому або національному рівні, але на рівні всієї світової економіки.

Розглянемо причини існуючих структурних диспропорцій в економіці України.

Звернення до історії та часів існування СРСР дозволяє зробити висновки щодо причин диспропорцій в галузевій структурі економіки вже після набуття Україною незалежності. Отже, серед вчених домінує думка, що економіка колишньої УРСР як складової загальносоюзного народногосподарського комплексу значно залежала від міжреспубліканського обміну. Питома вага продукції, готової до кінцевого споживання, складала на рубежі 80-х та 90-х років лише 34 %. На частку товарів народного споживання припадало лише 29 % промислової продукції, а наслідком внутрішньосоюзної спеціалізації української економіки був високий ступінь монополізації виробництва – 75-80 % промислової продукції вироблялося на підприємствах-монополістах [3]. Як констатує Жаліло Я. А. [3], інвестиції спрямовувалися на екстенсивне розширення парку устаткування, нове будівництво, тим часом як коефіцієнт зношеності основного капіталу на початку 90-х років досяг майже 50 %, а у металургії – 60 %, причому термінової заміни потребувало близько 40 % машин і устаткування. Відсутність на той час строго наукової концепції реформ та чітко окресленої стратегії на майбутнє, про що зазначає Геєць В.М., виявило неповноту структури економічної стратегії держави, яка виявилася в перші роки перетворень у абсолютизації стратегічного напрямку руйнування командної системи, нехтуванні напрямом побудови ринкового середовища, змішуванні напрямів та мети економічної стратегії, завдань і напрямів; незабезпеченості стратегічних завдань і пріоритетів відповідними тактичними заходами [4]. Як наслідок у 1990-1994 рр. мало місце прогресуюче прискорення темпів економічного падіння, що підтверджується скороченням ВВП за цей час на 46,5 %, промислового виробництва – на 40,4 %.

Напередодні розпаду СРСР економіка мала структуру, де найбільша питома вага належала промисловості (58,6%), а сфері послуг належало тільки 14,9 %. Після розпаду СРСР Україна залишилася зі структурою економіки, де

промисловості належало 37% ВВП, а сільському господарству 26%. Роки незалежності внесли корективи в бік негативної тенденції. На протязі 22 років незалежності Україна втратила обсяги промислового виробництва, майже не будує та значно знижує обсяги сільськогосподарського виробництва – до 7,9% у ВВП. Між тим у 2,2 рази зростає обсяги наданих послуг у структурі ВВП (у 1991 році – 29%, у 2012 році – 66,6%). Якщо розглянути їх структуру, то найбільшу питому вагу мають торгівля, операції з нерухомістю, діяльність транспорту та зв'язку. Таким чином, статистика підтверджує неефективну структуру економіки, в якій мала увага приділяється тим галузям, які дійсно підтверджують статус конкурентоспроможної країни з потужним промисловим виробництвом. Відбувається зростання частки послуг при скороченні виробництва товарів в абсолютному виразі. Приріст виробництва товарів у фізичному виразі суттєво нижчий рівня початку економічних реформ в Україні у 90-х рр. XX ст. Україна фактично переживає деіндустріалізацію. Прогресивною тенденцією можна було б вважати збільшення виробництва як товарів, так і послуг в абсолютному виразі при випереджаючому зростанні частки послуг. Розглядаючи динаміку галузевої структури економіки, потрібно звернути увагу і на збільшення (при постійності високих показників) в структурі промисловості частки паливно-сировинного комплексу і зниження частки високотехнологічних галузей: хімічної, машинобудування тощо.

Основні тенденції структурних змін в економіці сучасної України можна прослідкувати на динаміці обсягів та структури експорту та імпорту.

Експорт товарів у 2012 р. становив 68,8 млрд. дол. США, та збільшився на 0,6 % проти обсягу 2011 р. та на 39,6 % проти обсягу 2007 р., імпорт товарів – 84,7 млрд. дол., та збільшився на 2,5 % та 39,7 % відповідно. Негативне сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило 15,9 млрд.дол. (у 2011 р. також негативне – 14,2 млрд. дол.). На формування від'ємного сальдо вплинули окремі товарні групи: палива мінеральні, нафта і продукти її перегонки (–22,6 млрд. дол.), засоби наземного транспорту, крім залізничного (–5,4 млрд. дол.), механічні машини (–3,4 млн. дол.), фармацевтична продукція (–3,1 млн. дол.) електричні машини (–2,7 млн. дол.), пластмаси, полімерні матеріали (–2,6 млн. дол.) та різноманітна хімічна продукція (–1,1 млн. дол.). В структурі експорту переважає продукції добувних галузей. Протягом останніх років основні позиції українського експорту залишились майже незмінними. У структурі товарного експорту у 2012 р. переважали чорні метали та вироби з них – 26,4 % (з них чорні метали – 22,3 %) від загального обсягу експорту, продукти рослинного походження – 13,4 % (з них зернові культури – 10,2 %), мінеральні продукти – 11,1 % (з них палива мінеральні, нафта і продукти її перегонки – 5,3 %), механічні та електричні машини – 10,2 % (механічні – 5,5 %, електричні – 4,7 %),

засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби – 8,7 % (у т.ч. залізничні локомотиви – 6 %), продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 7,4 %. У структурі імпорту товарів значна частка традиційно припадала на мінеральні продукти – 32,5 % (у тому числі газ природний – 16,6 %, кам'яне вугілля – 3,1 %). На імпорт механічних та електричних машин припадало 15,5 % (механічних – 8,5%, електричних – 7 %), продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 10,1 % (у т.ч. фармацевтичної продукції – 3,9 %), засобів наземного транспорту, літальних апаратів, плавучих засобів – 9,5 % (у т.ч. засобів наземного транспорту, крім залізничних – 7 %), недорогоцінних металів та виробів з них – 6,2 % (у т.ч. чорних металів та виробів з них – 4,2 %).

Результати аналізу експорту та імпорту викривають найбільшу проблему української економіки – низький рівень виробництва високотехнологічної продукції і це при тому, що саме вона має складати основу вітчизняного промислового виробництва.

Перехід економіки будь-якої країни на новий рівень техніко-економічного розвитку можливий тільки при умові розробки широкого спектру заходів, націлених на створення можливостей прискореної індустріалізації на основі впровадження інновацій, про що зазначають класики теорії розвитку економіки. Ще у 1841 р. Ф. Лист аналізував досвід Німеччини, яка змогла отримати вражаючі економічні успіхи за рахунок не тільки протекціоністських заходів по захисту внутрішнього ринку, але і широкого спектру заходів, які сприяли прискореній індустріалізації і економічному зростанню. Вчений зробив висновок, що сучасний стан держав є результатом накопичення всіх відкриттів, винаходів і поліпшень, зроблених всіма попередніми поколіннями: саме вони формують інтелектуальний капітал покоління, що живе, і економіка кожної країни продуктивна лише в той мірі, в якій досягнення минулого можуть бути використані в даний час, у тому числі для створення нових знань. Також Ф. Лист виявив взаємозалежність між імпортом зарубіжних технологій і внутрішнім технологічним розвитком, тобто тим, що в сучасному розумінні називається трансфером технологій. Він показав, що держави можуть не тільки освоювати технічні досягнення більш розвинутих країн, але і удосконалювати їх власними зусиллями. При цьому, як показує приклад Пруссії, що запозичила і використала для свого розвитку машинобудівні технології британських інженерів, дуже важливо усвідомлення урядовими органами важливості трансферу технологій і підтримка цього процесу. Це показує можливість дифузії технологій нового технологічного устрою з географічного центру їх створіння на інші території. Ф. Лист аналізував багато елементів «національної системи виробництва» (освітні і технічні інститути, науку, освоєння імпортованих технологій, підтримку

пріоритетних напрямів промисловості і т.д.) та зробив акцент на ролі держави в регулюванні довгострокової промислової та економічної політики [5].

М.Д. Кондратьєв довів хвилеподібний характер розвитку економічних систем. Наявність довгих циклів М.Д. Кондратьєв пов'язує з коливаннями економічної кон'юнктури, під якою розуміє напрям і ступінь зміни сукупності елементів народногосподарського життя в порівнянні з попереднім моментом. Для кожного циклу характерний певний рівень розвитку продуктивних сил, так званий «технологічний устрій». Цикли закінчуються кризами, в результаті яких відбувається перехід продуктивних сил на більш високий рівень розвитку. Основною причиною великих циклів кон'юнктури вчений вважає необхідність оновлення основного капіталу, появу нових технологій і галузей, тобто структурну перебудову економіки [6].

Вищевикладене дозволяє стверджувати про те, що зростання економіки України (зростання як кінцевого продукту, так і виробничих можливостей країни, її економічного потенціалу) має базуватися на новій технологічній основі з новими виробничими можливостями та якісно новими споживчими перевагами. Тобто мають бути створені передумови для переходу до більш високого технологічного устрою. За даними Інституту економіки та прогнозування, в Україні продукції, яка належить до 5-го технологічного укладу, випускається лише 4 %, тоді як 3-й технологічний уклад складає майже 58 %, а 4-й – 38 %. Частка високотехнологічної продукції в структурі ВВП становить менше 1 %.

Економічне зростання виражається у фактичному прирості реального ВВП на основі збільшення і підвищення якості економічного потенціалу країни. При цьому не кожне фактичне зростання слід ототожнювати з економічним зростанням: так, у разі, коли фактичне зростання відбувається на базі вже наявних виробничих потужностей і наявної робочої сили, таке зростання не може бути визначено як економічне зростання. Також, якщо в економіці спостерігається фактичне зростання, але паралельно відбувається деградація основних фондів, фізичний і моральний знос устаткування, скорочення чисельності економічно активного населення і зниження якості робочої сили, то таке фактичне зростання не є економічним зростанням, оскільки в тривалій перспективі потенціал економіки країни скорочується.

Висновки. Таким чином, проблемами ринку високотехнологічної продукції в Україні є:

– незахищеність внутрішнього ринку, а саме зниження мита на імпорт транспортних засобів, призвело до щорічного зростання імпорту в Україну, в т.ч. бувших у використанні транспортних засобів, регулярне проведення комунальними підприємствами України тендерних закупівель б/в тролейбусів (віком понад 30 років) та трамвайних вагонів;

- відсутність державного замовлення на продукцію машинобудування;
- неконкурентоспроможність вітчизняної сільгосптехніки у порівнянні з імпортними аналогами, навіть такими, що були у використанні;
- низька ефективність роботи механізмів державної підтримки галузі машинобудування для АПК (реалізація сільгосптехніки за допомогою механізму фінансового лізингу та за рахунок часткової компенсації її вартості);
- зношеність основних фондів підприємств авіабудівної галузі та ракетно-космічної промисловості, у тому числі моральний і фізичний знос устаткування та старіння технологій;
- недостатній попит на українську авіатехніку. Відсутність системи підтримки (стимулювання) попиту на авіаційну техніку (лізинг, субсидування, підтримка експорту, офсет);
- незначний обсяг участі вітчизняних авіаційних підприємств у міжнародних авіаційних проектах, що ускладнює їх доступ до сучасних технологій та принципів організації авіаційного бізнесу;
- невідповідність досягнутого рівня космічних технологій ефективності їх використання, недостатня завантаженість наявних виробничих потужностей;
- повільне оновлення основних фондів для виробництва сучасної та якісної продукції військового призначення тощо.

На вирішення вищевизначених проблем ринку високотехнологічної продукції в Україні мають бути спрямовані заходи державних програм розвитку, які повинні обов'язково виконуватися в повному обсязі.

Список літератури: 1. Кочкурова Е.В. О структурных изменениях в экономике и их причинах / Е.В. Кочкурова // TERRA ECONOMICUS. – 2010. – Том 8, № 3(3). – С.55-62. 2. Дука А.П. Механізм управління створенням наукоємної продукції в організаціях науково-технологічної сфери: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: 08.02.02 / А.П. Дука ; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – К., 2003. – 20 с. 3. Жаліло Я. А. Теорія та практика формування ефективної економічної стратегії держави: монографія / Я.А. Жаліло. – К.: НІСД, 2009. – 336 с. 4. Геец В.М. Трансформационные преобразования в Украине: переосмысливая пройденное и думая о будущем / В.М. Геец // Общество и экономика. – 2006. – № 3. – С. 23-53. 5. Сытник А.А. Реализация механизма замещения технологических укладов / А.А. Сытник // Вестник Саратовского государственного технического университета. – 2011. – №1 (52). – С.250-259. 6. Кондратьев Н.Д. Большие циклы конъюнктуры и теория предвидения. Избранные труды / Н.Д. Кондратьев. – М.: Экономика, 2002. – 768 с.

Надійшла до редколегії 07.10.2013

УДК 334.02:621(477)

Структурна трансформація промисловості України в бік розвитку високотехнологічного виробництва / Дикань В. В. // Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Актуальні проблеми управління та фінансово-господарської діяльності підприємства – Харків: НТУ «ХПІ». – 2013. – № 50(1023). – С. 33–41. – Бібліогр.: 6 назв.

В статті розглянута проблема структурної трансформації промисловості України. Визначено умови структурних трансформацій економіки та тенденції структурних змін у економіках розвинутих країн. Встановлено причини існуючих структурних диспропорцій у економіці України. Визначено проблеми ринку високотехнологічної продукції в Україні. Сформульовано висновок щодо низького рівня виробництва високотехнологічної продукції в

Украине. Определены основы перехода экономики Украины на новый уровень технико-экономического развития.

Ключевые слова: высокотехнологическая продукция, структурная трансформация, технологический уклад, промышленность.

The article deals with the problem of structural transformation of industry in Ukraine. The conditions of the structural transformation of the economy and the trend of structural changes in the economies of developed countries. The causes of the existing structural imbalances in the economy of Ukraine. Established market problems of high technology products in Ukraine. The conclusion of the relatively low level of production of high-tech products in Ukraine. Established the basis of economic transition of Ukraine to a new level of technical and economic development.

Keywords: high-tech products, structural transformation, technological way, industry.

УДК 341

Є. Р. ЖОРОВА, аспірант КНУ ім. Т. Шевченка, Київ

ОЦІНКА ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ІНДИКАТОР ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

В статті окреслено теоретичне підґрунтя оцінки вартості підприємств за методикою EVA. Проведена оцінка вартості вітчизняних машинобудівних підприємств в період з 2002 по 2012 рр. Дослідженні основні проблеми низької ефективності управлінської діяльності на досліджуваних підприємствах.

Ключові слова: вартість підприємства, оцінка вартості підприємства, методика EVA, управлінська діяльність.

Вступ. Раніше власники та керуючі підприємствами прагнули лише до збільшення прибутку, як міри ефективного функціонування бізнесу, що в своїй основі правильно і сьогодні. Проведене нами дослідження показало, що для успішного процвітання у майбутньому лише наявність операційного прибутку є недостатнім результатом, важливим є саме збільшення вартості підприємства, що характеризує підприємство не тільки як стабільно функціонуюче, але й таке, що успішно розвивається. Оцінка вартості підприємства вважається індикатором ефективного корпоративного управління.

Аналіз останніх досліджень та літератури. Питання оцінки вартості підприємства ґрунтовно досліджено в роботах Т. Коллера, Т. Коупленда, Мозенкова О.В., Михаліцької Н.Я., Батюка П.С., Грязнової А.Г. та ін. зарубіжних та вітчизняних вчених. Проблема ефективності управлінської діяльності присвячені роботи М. Мескона, Ф. Хедоурі, П. Друкера, Шегди А.В., Черняк В.І., Мельник М.В.

Мета дослідження. Метою дослідження є оцінка вартості машинобудівних підприємств як однієї з головних характеристик ефективності управлінської діяльності.

Матеріали досліджень. Інформаційною базою слугували законодавчі акти України, матеріали періодичних видань, монографії та наукові праці зарубіжних вчених.